

Bild: SF Studios

Mamma Mu hittar hem

En rolig, varm och färgsprakande film om de omaka vännerna Mamma Mu och Kråkan, en omåttligt positiv, nyfiken och äventyrslysten ko och en ängslig och snarstucken hemmakär och ibland lite osäker kråka. Tillsammans utforskar de världen, i stort och smått. Mamma Mu testar gränser medan Kråkan är mer försiktig av sig och undrar varför Mamma Mu inte är som Kråkan tänker att en ko ska vara. När en charmig och världsvan Stork dyker upp på gården sätts deras vänskap på prov.

Starka känslor sätts i gungning och de får alla tre anledning att fundera över vilka de är, vad de vill, och vad som är skillnaden mellan ett bo och ett hem. En underbar berättelse om vänskap och svartsjuka, äventyrslust och hemlängtan, kryddad med musicerande sniglar, skidåkande hönor och pampiga sångnummer. Det är en berättelse om att vara och känna olika och ändå förstå varandra.

Om filmhandledningen

Film är ett spännande och mångfacetterat pedagogiskt verktyg där våra handledningar är till för att vägleda dig som lärare. Åldersrekommendationen, som här sträcker sig från förskolesklass till åk 2, är just en rekommendation. Du väljer själv om du vill ta upp ett eller flera teman ur frågeställningarna och/eller om du kan viga lite mer tid till fördjupning och närstudier av själva filmmediet. Du känner dina elever bäst och vet vad som kan vara relevant och intressant just för dem. Med den här handledningen kan man även se klipp från filmen för att få ett tydligare underlag och stöd för minnet.

Filmens handling

Livet på gården går sin gilla gång. Kråkan flyger runt och letar efter Mamma Mu. Han ser ett par koben som sticker upp bakom en buske. ”Vilka koonstiga träd det växer här”, säger han. Mamma Mu står på huvudet och leker träd. Hon ber Kråkan att sjunga en sång med henne. ”Kråkan är så muusikalisk”, säger Mamma Mu och berömmer honom också för att han är bra på att putta omkull kor så att de hamnar på fötterna igen.
Mamma Mu går i skogen och får syn på en svart vinge i en buske. ”Kråkan”, tänker hon, och smyger fram och ropar ”Buu!” Fram ur busken flaxar istället en stork. ”Jag trodde kor sa Muu, inte Buu, Mamma Buu”, skojar Storken, och skrattar så att hon kiknar.

Kråkan kommer flaxande, störd av oväsendet. Han är tydligt missnöjd över Stork-besöket. Storken berättar att hon är en flyttfågel som varit i hela världen. Mamma Mu är imponerad, men Kråkan har minsann också sett världen. Storken berättar om spännande saker hon har sett; En öken, (”Som barnens sandlåda”, tycker Kråkan) en påfågel med en vacker solfjäder där bak, (Kråkan har minsann sett en ”avfågel” med solfjädern fram) och Eiffeltornet och lutande tornet i Pisa. Kråkan bestämmer sig för att dra hem. ”Vad är ett HEM”, undrar Storken. Kråkan försöker förklara men det är svårt. Ett hem är ju mer än ett bo.

Kråkan går på styltor i en glänta, medan han ondgör sig över den märkvärdiga Storken. Mamma Mu visar honom en bild på ett muusigt vattenland. Han fnyser. ”Vi kan väl ha ett här!”, säger han, hämtar sin verktygslåda och vips har han byggt en enorm vattenrutschkana. Mamma Mu tycker att det känns väldigt högt men samlar mod och kastar sig ut. Storken kommer och åker med ”Muusan”. Kråkan känner sig utanför.

Storken har byggt ett bo på gårdshusets skorsten. ”Det där är inget hem”, tycker Kråkan. Storken lyckas övertala Kråkan att visa henne sitt hem, ett lite stökigt men fint bo i ett träd i skogen. Trots Kråkans protester bestämmer sig Storken för att flytta in hos honom. ”Finns det hjärterum finns det stjärterum”, konstaterar hon. Kråkan vill ha Mamma Mu för sig själv och smider planer för att bli av med Storken. Han försöker skrämma bort henne med berättelser om den kalla och besvärliga vintern, men misslyckas då Mamma Mu visar hur ”muusigt” det kan vara. I en skidbacke täckt av

Bild: SF Studios

Bild: SF Studios

"mjölsnö" leker hon och Storken vinterlekar och Storken stannar. I nästa försök tar Kråkan hjälp av gårdens outhärdligt galande Tupp, men inte heller det lyckas. Istället blir Mamma Mu besviken på Kråkan när hon förstår att han vill bli av med Storken. Till slut är det Storken själv som inser att det nog finns en anledning till att det heter ”flyttfågel”. Hon längtar ut i världen! Mamma Mu, som också längtar ut i världen, bestämmer sig till Kråkans förtvivlan för att följa med. Mamma Mu och Storken ger sig av. Storken får prova på kovägen till fots istället för fågelvägen som hon är van vid. Det går långsamt och Storken blir irriterad när Mamma Mu stannar för att se på saker längs vägen. ”Vi måste ju komma fram!”, säger hon. ”Det är ju hela poängen.” ”Jag trodde poängen var att se världen”, säger Mamma Mu.

Kråkan städar i sitt hem. Han saknar Mamma Mu. Samtidigt vaknar Mamma Mu i mörkret och saknar Kråkan, ladugården och hönorna. Hon längtar hem! ”Det går över”, säger Storken. Mamma Mu vill inte att det ska gå över. Det är en bra sak att längta hem! De bestämmer sig för att gå skilda vägar. Storken kan ju skicka vykort från alla spännande platser hon passerar och så är hon alltid välkommen tillbaka nästa år.

Storken flyger iväg och Mamma Mu beger sig hemåt. Men åt vilken håll är nu hem? Mamma Mu är vilse i mörkret. Då hör hon en välbekant röst ropa på henne. Kråkan! ”Nu vet jag. Jag behöver inte resa bort någonstans, mitt hem är på gården, med dig”, säger Mamma Mu och sträcker sig efter Kråkan. ”Kor kramas inte”, kraxar Kråkan, och så beger de sig hem tillsammans. ”Ibland är det bra att resa bort ett litet tag, bara för att känna hur härligt det är att komma hem igen”, konstaterar Mamma Mu.

Innan och efter filmen

För att väcka intresset för filmen kan det vara en god idé att förbereda visningen.Det finns flera böcker om Mamma Mu och Kråkan. Läs gärna någon av dem för att lära känna karaktärerna och deras värld.

Prata om filmens affisch.

- Vilka karaktärer ser vi? Vad gör de?

- Vem är Storken?

Klipp 1
Källa: SF Studios

• Vad tror ni att filmen kommer att handla om?

• Varför står det ”Ett muuu-sigt Bioäventyr” på affischen?

Följ upp det ni talade efter att ni sett filmen.

• Handlade filmen om det ni trodde att den skulle handla om?

• På affischen ser vi alla filmens karaktärer. Berätta om dem. Var de som ni trodde att de skulle vara?

• Varför tror ni att filmen heter *Mamma Mu hittar hem?*

Filmen och läroplanen

Ur läroplanen: ”Utbildningen ska ge barnen möjlighet att utveckla sin förmåga till empati och omtanke om andra genom att uppmuntra och stärka deras medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Den ska ge barnen möjlighet att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor".

Sätt att vara

Inled gärna med konkreta frågor kring filmens handling och karaktärer för att resumera och sätta igång samtalet på ett smidigt sätt.

Titta på klipp 1 där Kråkan vill att Mamma Mu ska försöka vara en vanlig ko.

Mamma Mu, Kråkan och Storken är väldigt olika, vilket ibland ställer till det. Men det kan också vara bra.
• På vilka sätt är det bra att vara olika?

Kråkan vill att Mamma Mu ska vara en vanlig ko.
• Varför vill han det? Varför vill inte Mamma Mu vara en vanlig ko?

• Kan det vara så i verkligheten, att man känner att man borde vara på ett speciellt sätt? Eller att någon annan vill att man ska vara på ett visst sätt?

• Finns det ett rätt- och ett fel sätt att vara?

Känslor och vänskap

Titta på klipp 2 där Kråkan känner sig utanför.

Mamma Mu hittar hem inspirerar till att prata om känslor. Alla barn har erfarenheter av vänskap och känslor och kommer att gå igenom många fler. Att redan tidigt lära oss att sätta ord på det är ett stärkande arbete som underlättar för oss att förstå varför vi själva och inte minst andra reagerar på de sätt vi gör. Att prata känslor skapar empati och förståelse för olikheter.

Diskutera Mamma Mus och Kråkans olikheter.

• Vad tror ni att Kråkan känner när Storken kommer och pratar om hur det är ute i vida världen?

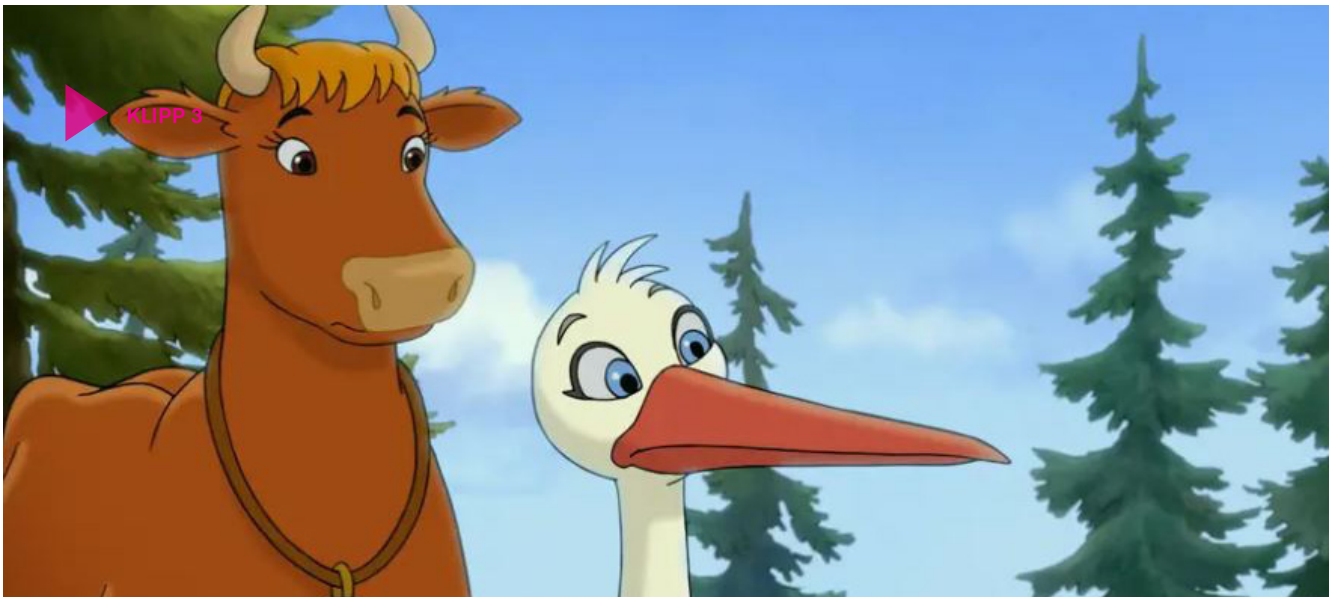
• Hur kommer det sig att Kråkan inte vill att Storken ska stanna hos dem?

• Lista ord som beskriver hur Kråkan känner.
Till exempel: Ensam, bortvald, svartsjuk, bortglömd, delaktig, behövd, mm.

Eventuella följdfrågor:
• Vad känner Kråkan när Mamma Mu leker med Storken?

Klipp 2
Källa: SF Studios

Klipp 3
Källa: SF Studios

• Vad betyder ”svartsjuk”?

• Hur kommer det sig att man blir svartsjuk?

”Du är så bra på att sjunga Kråkan”, säger Mamma Mu, och får Kråkan att sjunga.
• Vad är en komplimang? Be eleverna att komma med exempel och skriv upp dem på tavlan. Samla ihop 3-5 stycken.

Även om Mamma Mu vill uppmuntra Kråkan att sjunga känns det oftast bättre att ge komplimanger utan att, i första hand, vilja få ut något av det själv.

• Hur känns det att få en komplimang?
Låt eleverna att själva ge komplimanger till Kråkan. Vad gör Kråkan som är snällt och omtänksamt och generöst?

Kompisövningen

Så här gör du:
Börja med att göra en tankekarta om att vara kompis på tavlan.
Ställ exempelvis frågan:
- “Vad är en kompis?”
Låt eleverna fylla på med ord som de tycker hör ihop med det. Efter ett par ord har ni förhoppningsvis en gemensam förståelse för begreppet.

Gå över till att se ett klipp från *Mamma Mu hittar hem*.
Läs sedan texten *Bästis - eller bäst med flera?* på s.5 i tidningen Tillsammans.

Bästis – eller bäst med flera?

– Förra terminen var jag sjuk jättelänge. Jag tror jag var hemma i två veckor. När jag kom tillbaka till skolan hade min bästa kompis bestämt att han skulle börja på basket med en annan i klassen.

– Jag var tvungen att springa in på toaletten för att inte visa hur ledsen jag blev. Sedan grät jag hela kvällen. Jag var så rädd att jag inte skulle få ha kvar honom som bästa kompis.

– Han var mycket med den andra killen. När det var rast frågade han först honom om de skulle göra något. De valde varandra när vi skulle dela upp oss i par. Om vi var tillsammans alla tre blev någon alltid utanför. Så kändes det i alla fall. Vi bråkade om smågrejer.

– Ett tag var jag ofta ensam. Sedan började jag vara mer med en tjej i min klass. Vi gillar samma saker och det är skönt att slippa allt tjafs. Men hon är inte riktigt min nya bästis.

– Nu är jag med flera olika, även med min gamla bästis. Ibland saknar jag att ha en person som man kan dela allt med och som liksom är ens egen. 💙

Berättat av Nemo, 9 år.

Fundera kring frågorna nedan.
Låt eleverna först diskutera i par eller mindre grupper och lyft sedan diskussionen i helklass.

Utgå ifrån följande frågor:
Vad är en kompis?
• Hur blir man kompisar?
• Var hittar man kompisar?
• Vad tänker ni om Nemos/Kråkans situation?
• Varför tror ni att Nemo/kråkan blir så ledsen när kompisen har börjat leka med en annan (i klassen)?

Klipp 4
Källa: SF Studios

• Hur tror ni att den andra/Mamma Mu kände när Nemo/Kråkan blev sur?

• Nemo säger så här: "Om vi var tillsammans alla tre blev någon alltid utanför. Så kändes det i alla fall. Vi bråkade om smågrejer".

• Hur kan det kännas att känna sig utanför?

• När kan man känna så?

• Vad kan man göra om någon känner sig utanför?

• Vad tycker ni att Nemo/kråkan skulle gjort?
- Berätta om sina känslor för sin kompis/Mamma Mu?
- Börja leka med andra kompisar istället?
- Annat förslag?

Hem

Titta på klipp 3 där Kråkan försöker förklara för Storken vad ett "hem" är.

Många barn har flera hem, ett varannanveckasliv eller kanske familj och "hem" i flera länder. Det kan var känsligt att prata om, men går att beskriva med avsikt att stärka. Frågan om hem kan vara särskilt känslig med tanke på att barn kan bo på jourhem etc. Som vanligt känner du som lärare din klass bäst och vet vilka anpassningar du behöver göra utifrån just dina elever.

Samhällskunskap

• Hur bor Mamma Mu, Kråkan och Storken? Prata vidare om olika typer av hus, finns det olika typer av hus i olika länder?

• Vad kan det finnas för olika anledningar till att inte ha ett hem? Varför har till exempel Storken inte ett hem?

Naturkunskap

Storken är en flyttfågel.

• Vad innebär det? Vilka andra fåglar är flyttfåglar?

Vilken är skillnaden mellan fåglar som flyttar och inte flyttar?

Kråkan är däremot en fågel som inte flyttar. I *Mamma Mu hittar hem* får Kråkan och Storken utgöra varandras motsatser.

Prata om vad som är fördelen med att stanna kvar eller att resa iväg. Vilka positiva saker och egenskaper kommer med de olika sätten att leva?

Lista olika ord på tavlan. Till exempel nyfikenhet, att tycka om det man har. Kan båda vara bra?

Kan det var så att vi ibland låtsats vara säkra, glada och modiga?

Svenska

Ur läroplanen:
”Språk, lärande och identitetsutveckling hänger nära samman. Förskolan/skolan ska därför lägga stor vikt vid att stimulera barnens språkutveckling i svenska, genom att uppmuntra och ta tillvara deras nyfikenhet och intresse för att kommunicera på olika sätt.”

Även att kunna olika språk är en slags styrka. I filmen används flera ordspråk, och en massa ordlekar.
Många ordspråk handlar om just hemmet. ”Borta bra men hemma bäst”, Hem ljuva hem”, ”Egen härd är guld värd”…

• Vad är ett ordspråk? Vad finns det för andra ordspråk?

• Vad menar Storken när hon säger ”Finns det hjärterum finns det stjärterum”?

• Vad menar Kråkan när han säger ”Man saknar inte kon förrän båset är tomt”?

Muu-sigt, muu-sikalisk, koo-nstig…
• Hitta på egna ord på djurtema.

Storken har sett en påfågel och Kråkan säger att han sett en ”avfågel”.

• Varför säger han så? Hitta på egna motsatsord.

Storken ger Mamma Mu smeknamnet ”Muusan”. Vad är ett smeknamn?

• Skapa smeknamn åt de andra karaktärerna i filmen. (glöm inte att smeknamn alltid är snälla.)

Musik

Ur läroplanen:
”Utbildningen ska ge barnen möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera genom olika estetiska uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans.”

”… utveckla barnens förmåga att skapa musik samt uttrycka och kommunicera tankar och idéer i musikalisk form, och förmåga att uppleva och reflektera över musikens innehåll, funktion och betydelse.”

Titta på klipp 4: ”Jag leker träd”-sången.

Filmskapare vill ofta beröra och väcka känslor med sin film. Ett effektivt sätt är att använda musik för att förstärka och skapa rätt känsla i en scen.

• Lyssna på sångerna i filmen och diskutera vad de handlar om. Vilka känslor väcker de?

• Vad finns det för olika sorters musik, och hur skulle man kunna använda olika låtar/musikstycken i film? Lyssna på musik och diskutera. Använd gärna musik från olika filmscener så att ni kan jämföra med hur musiken faktiskt har använts.

När Storken besöker Kråkan och vill flytta hem till honom sjunger hon en sång.

• Varför sjunger hon? Vad handlar sången om. Varför låter Kråkan henne flytta in?

När Mamma Mu står upp och ner och leker träd ber hon Kråkan att sjunga en sång med henne. Kråkan sjunger: ”Jag leker träd, jag leker träd, jag leker ihåligt träd, Jag leker träd, jag leker träd, det bor en uggla i det. Ao ao ao ao ao ao o ao.”

• Gör egna sånger. Vilka fler djur kan bo i trädet, och hur låter de?

Bild

• Rita/måla hur olika starka känslor kan se ut och kännas.

• Rita/måla er hem, eller om ni hellre vill det, rita/måla era drömhem.

• Rita/måla flyttfåglar, en ko eller en kråka. Vilka andra djur kan finnas på en gård? Rita/måla dem som sällskap åt de andra.

TIPS PÅ FÖRDJUPNING

Läs
Framgångsfaktorer: Om emotionell intelligens

Forskning & Framsteg: Om förnuft och känslor

Känsloboken: för dig som går på lågstadiet (Reyhaneh Ahangaran, 2020)

Prata känslor med barn: Känsloboken för viktiga vuxna (Reyhaneh Ahangaran, 2023)

Wow - en liten utbildning om stora frågor, material från RFSU som vänder sig direkt till unga men också med handledning till lärare

”Lill-Zlatan och morbror raring” av Pija Lindenbaum.

Se
Lill-Zlatan och morbror raring
Där Ella, 8 år, blir rasande svartsjuk och gör allt för att bli av med Steve, hennes älskade Morbror Tommys nya kille. Filmen berättar om svårigheten att hantera konkurrens om en viktig vuxen, eller en bästa vän, och om vikten av att ibland kunna sätta någon annans behov framför sin egen vilja.
Läs filmens handledning.

Wall-E
Roboten Wall-e lär sig om lycka, hopp och förväntan av den ”hjärtlösa” roboten EVA. Filmen berättar om kärlekens styrka och om vikten av att acceptera andra för dem de är.
Läs filmens handledning.

Barnprogram:
Film och Skola: Evas känslokoll

Lyssna
Wow-podden Radiotips (9-12år)

PRODUKTIONSUPPGIFTER

Sverige, 2022
Regi: Christian Ryltenius
Manus: Peter Arrhenius
Producent: Filippa Torstensson
Produktionsbolag: SF Studios
Ljuddesign: Jonas Jansson
Originalmusik: Henrik Lörstad
Medverkande: Rachel Molin, Johan Ulveson, Tiffany Kronlöf

TEKNISKA UPPGIFTER
Längd: 65 min
Åldersgräns: Barntillåten
Sverigepremiär: 2022-09-09
Svensk distribution: SF Studios

REDAKTION

Text: Sara Sjöö, Pelle Ullholm och Kalle Röcklinger
Redaktör: Anna Håkansson
Svenska Filminstitutet, januari 2023

Filmhandledningen är skriven i samarbete med RFSU

KONTAKT

filmiskolan@filminstitutet.se
filminstitutet.se/filmpedagogik

Observera
Filminstitutet kan inte garantera att filmen finns i distribution sedan den har slutat visas på ordinarie biografrepertoar.

Här kan ni lära er mer om hur en hittar och bokar film för visningar i lärande sammanhang.
filminstitutet.se/skolbio